

PLÁN ÚZEMNÍHO SYSTÉMU EKOLOGICKÉ STABILITY ORP BYSTRICE NAD PERNŠTEJNEM

Projektová dokumentace k žádosti o dotace z OPŽP 2021-2027, specifický cíl 1.3, opatření 1.3.2. zpracování studií a plánů, aktivita 1.3.2.1 zpracování studií a plánů, podaktivita 1.3.2.1.3.095_06 zpracování plánů ÚSES

**Zpracovala: Ing. Ludmila Bínová, CSc.
autorizovaný projektant ÚSES ČKA
autorizovaný krajinářský architekt
číslo autorizace 1133**

O B S A H

	strana
Úvod	3
1. Kritéria přijatelnosti Plánu ÚSES	3
1.1 Obecná kritéria přijatelnosti	3
1.2 Specifická kritéria přijatelnosti	3
2. Vymezení a charakteristika řešeného území ORP Bystřice nad Pernštejnem	4
2.1 Vymezení řešeného území	4
2.2 Vymezení širšího zájmového území	4
3. Popis a posouzení výchozího stavu lokality	7
3.1 Přírodní hodnoty území	7
3.2 Územní systém ekologické stability	8
4. Popis a analýza výchozího stavu, cíle projektu	11
4.1 Analýza výchozího stavu vymezení ÚSES	11
4.2 Cíle projektu	12
5. Parametry plánu ÚSES dle metodiky a standardu AOPK	12
6. Etapy zpracování plánu ÚSES dle metodiky a standardu	13
6.1 Shromáždění podkladů	13
6.2 Rozborová etapa zpracování plánu (analýza)	14
6.3 Návrhová etapa zpracování plánu	16
7. Výstupy plánu ÚSES	19
7.1 Textová část plánu	19
7.2 Tabulková část plánu	20
7.3 Mapová (výkresová) část plánu	21
8. Projednání a oponentura plánu ÚSES dle metodiky	21
8.1 Projednání plánu ÚSES	21
8.2 Oponentura vymezení ÚSES	21
9. Harmonogram zpracování plánu ÚSES	22
10. Způsobilé výdaje projektu	22
11. Využití plánu ÚSES	23
Seznam map	
Mapa Vymezení řešeného území ORP Bystřice nad Pernštejnem a širšího zájmového území	5
Mapa Správní členění – kraje a sousední ORP	6
Mapa Schema vymezení nadregionálního a regionálního ÚSES (dle ZÚR)	9
Mapa Místní, regionální a nadregionální ÚSES dle ÚAP 2010	10

ÚVOD

Projektová dokumentace na zpracování Plánu územního systému ekologické stability ORP Bystřice nad Pernštejnem byla zadána Městem Bystřice nad Pernštejnem v roce 2024 jako podklad pro žádost o dotaci z OPŽP 2021-2027, specifický cíl 1.3, opatření 1.3.2. zpracování studií a plánů, aktivita 1.3.2.1 zpracování studií a plánů, podaktivita 1.3.2.1.3.095_06 zpracování plánů ÚSES

Plán ÚSES je oborová dokumentace, kterou zpracovává autorizovaný projektant ÚSES ČKA (autorizovaný krajinářský architekt). V plánu ÚSES se vymezují skladebné části nadregionálního, regionálního i místního ÚSES. Obsah plánu je rámcově stanoven v § 2 vyhlášky č. 395/1992 Sb. Při zpracování plánu se používají postupy běžné v územním plánování. Rozlišuje se několik etap, a to průzkumy, rozbor, návrh a projednání včetně oponentury. Upřesňování koncepce a skladebných částí ÚSES všech hierarchických úrovní se děje v rámci zpracování plánu místního ÚSES, protože pouze při vymezování místního ÚSES lze upřesnit hranice nadregionálních i regionálních biocenter a vymezit složené nadregionální a regionální biokoridory.

V roce 2017 byla zpracována Metodika vymezování územního systému ekologické stability (Bínová, Culek, Glos, Kocián, Lacina, Novotný, Zimová) jako závazný metodický podklad pro zpracování plánu ÚSES. Předkládaná projektová dokumentace, kterou zpracovala jedna z autorek metodiky Ing. Ludmila Bínová, CSc., z této metodiky důsledně vychází.

V únoru 2024 vydala AOPK Standardy SPPK 01 002 Vytváření ÚSES (plány a projekty), které jsou závazné pro zpracování Plánů ÚSES v rámci 6. výzvy AOPK (název v JPP: AOPK OPŽP ZMV_6. výzva SC 1.3) a závazné pro tuto dokumentaci.

1. Kritéria přijatelnosti Plánu ÚSES

1.1 Obecná kritéria přijatelnosti

Žádost a dokumentace projektu, která je její součástí, je v souladu se 6. výzvou AOPK (název v JPP: AOPK OPŽP ZMV_6. výzva SC 1.3) a s pravidly dle Příručky AOPK ČR včetně všech příloh.

Dokumentace projektu a plán ÚSES je zpracován v souladu se závaznými Standardy péče o přírodu a krajinu (SPPK 01 002) a obecně závaznou Metodikou vymezování územního systému ekologické stability (Bínová, Culek, Glos, Kocián, Lacina, Novotný, Zimová).

1.2 Specifická kritéria přijatelnosti

- Plán ÚSES je zpracován pro část správního obvodu ORP Bystřice nad Pernštejnem o rozloze 33 093,3 ha, tj. pro 95,1 % z celkové rozlohy ORP Bystřice nad Pernštejnem, která činí 34 793,3 ha. Chráněná krajinná oblast Žďárské vrchy zabírá 1 700 ha, tj. 4,9 %. Odůvodnění zmenšení plochy řešeného území:
Na území CHKO o rozloze 1 700 ha (4,9 % rozlohy ORP) řeší ÚSES dle zákona Správa CHKO. Je zde ÚSES všech hierarchických úrovní a návaznosti budou respektovány.
- Plán ÚSES i tato dokumentace je zpracována odborně způsobilou osobou s autorizací ČKA s označením A.3.1 projektant ÚSES.
- Tato dokumentace i plán ÚSES je zpracována v souladu s Metodikou vymezování územního systému ekologické stability a závazným Standardem péče o přírodu a krajinu SPPK 01 002.
- Tato dokumentace obsahuje harmonogram projednávání plánu ÚSES v kap. 8 a 9.

2. Vymezení a charakteristika řešeného území ORP Bystřice nad Pernštejnem

Řešené území obce s rozšířenou působností ORP Bystřice nad Pernštejnem o rozloze 33 093,3 ha se nachází na východním okraji Kraje Vysočina a na hranicích Pardubického kraje a Jihomoravského kraje.

Na jižní a východní straně je území ORP Bystřice nad Pernštejnem obklopeno obcemi ORP Tišnov a ORP Boskovice, na západní obcemi ORP Velké Meziříčí a ORP Nové Město na Moravě. Severní částí sousedí s CHKO Žďárské vrchy a obcemi ORP Polička.

Nachází se zde 39 obcí a 91 katastrálních území. V příloze kapitoly je uvedeno správní členění a také hranice krajů a sousedních ORP.

Seznam obcí ORP Bystřice nad Pernštejnem

Blažkov, Bohuňov, Bukov, Bystřice nad Pernštejnem, Býšovec, Dalečín, Dolní Rožínka, Horní Rožínka, Chlum-Korouhvice, Koroužné, Lísek, Milasín, Moravecké Pavlovice, Nyklovice, Písečné, Prosetín, Radkov, Rodkov, Rovečné, Rozsochy, Rožná, Sejřek, Skorotice, Strachujov, Strážek, Stržitež, Sulkovec, Štěpánov nad Svratkou, Ubušín, Ujčov, Unčín, Věchnov, Velké Janovice, Velké Tresné, Věstín, Věžná, Vír, Zvole, Ždánice.

Seznam katastrálních území ORP Bystřice nad Pernštejnem

Albrechtice u Rozsoch, Blažejovice u Rozsoch, Blažkov, Bohuňov, Bolešín, Bor u Nedvědice, Borovec, Branišov nad Pernštejnem, Bratrušín, Brťoví, Bukov na Moravě, Bystřice nad Pernštejnem, Býšovec, Čtyři Dvory, Dalečín, Divišov, Dolní Čepí, Dolní Rozsíčka, Dolní Rožínka, Domanín u Bystřice nad Pernštejnem, Domanínek, Dvořiště u Bystřice nad Pernštejnem, Habří, Hluboké u Dalečína, Horní Čepí, Horní Rozsíčka, Horní Rožínka, Hrdá Ves, Chlébské, Chlum, Jabloňov, Janovičky u Bohuňova, Jemnice u Moravce, Josefov u Rožné, Karasín, Kobylnice nad Svratkou, Korouhvice, Koroužné, Kovářová, Kozlov u Lesoňovic, Kundratice u Rozsoch, Lesoňovice, Lhota u Lísku, Lísek, Lískovec u Nedvědice, Malé Tresné, Meziboří, Milasín, Mitrov, Moravecké Janovice, Moravecké Pavlovice, Nyklovice, Olešínky, Olešnička, Písečné, Pivonice u Lesoňovic, Polom u Sulkovce, Prosetín u Bystřice nad Pernštejnem, Radkov u Moravce, Rodkov, Rovečné, Rovné, Rozsochy, Rožná, Sejřek, Skorotice, Smrček, Strachujov, Strážek, Stržitež u Bukova, Sulkovec, Štěpánov nad Svratkou, Švařec, Ubušín, Ujčov, Unčín, Věchnov, Velké Janovice, Velké Tresné, Veselí u Dalečína, Věstín, Věstínek, Věžná na Moravě, Vír, Vítochov, Vojetín u Rozsoch, Vojtěchov u Lísku, Vrtěž, Zlatkov, Zvole nad Pernštejnem, Ždánice u Bystřice nad Pernštejnem.

2.1 Vymezení řešeného území

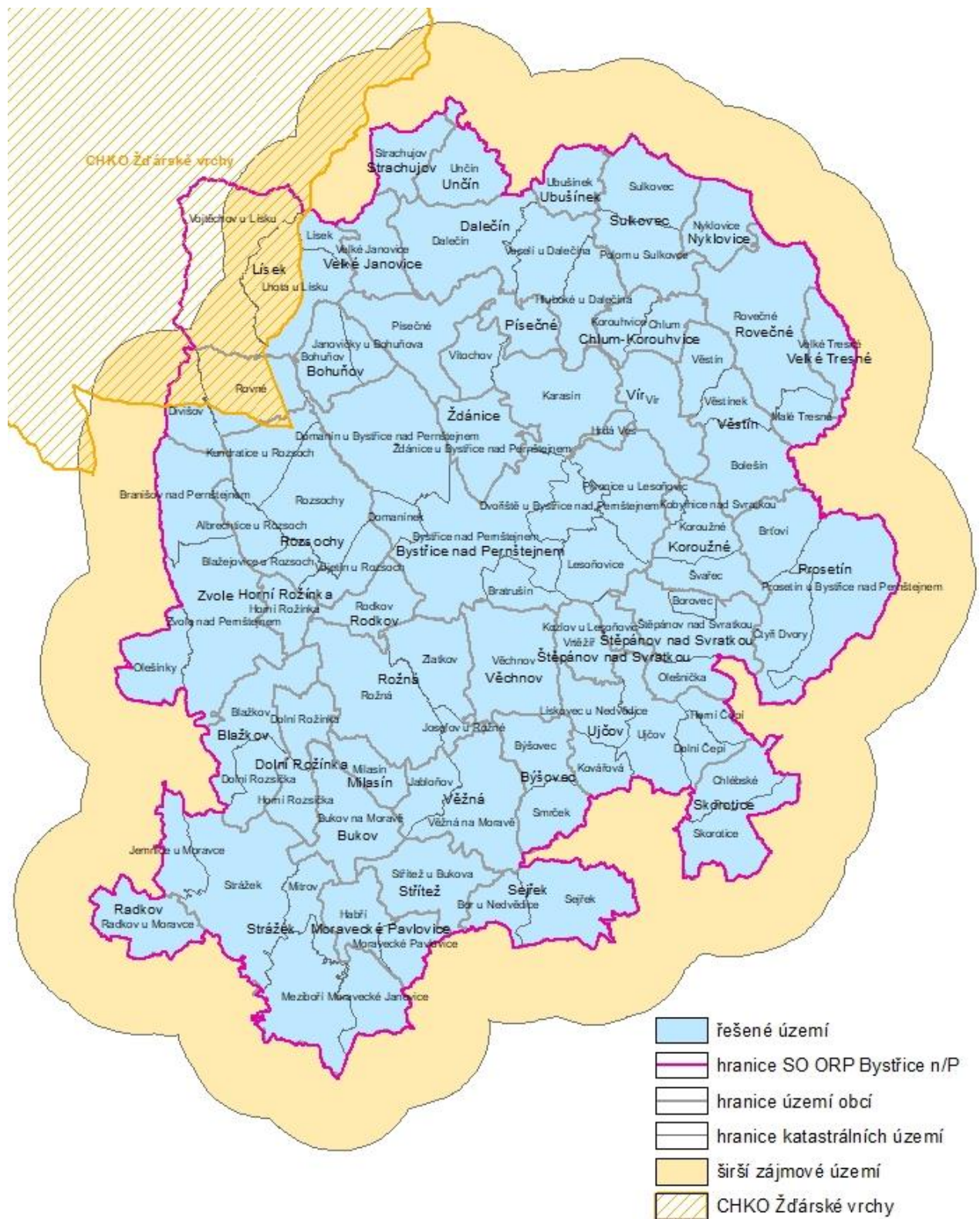
Řešeným územím je část správního obvodu ORP Bystřice nad Pernštejnem o rozloze 33 093,3 ha. V příloze této kapitoly je uvedena mapa se znázorněním řešeného území (modrá).

2.2 Vymezení širšího zájmového území

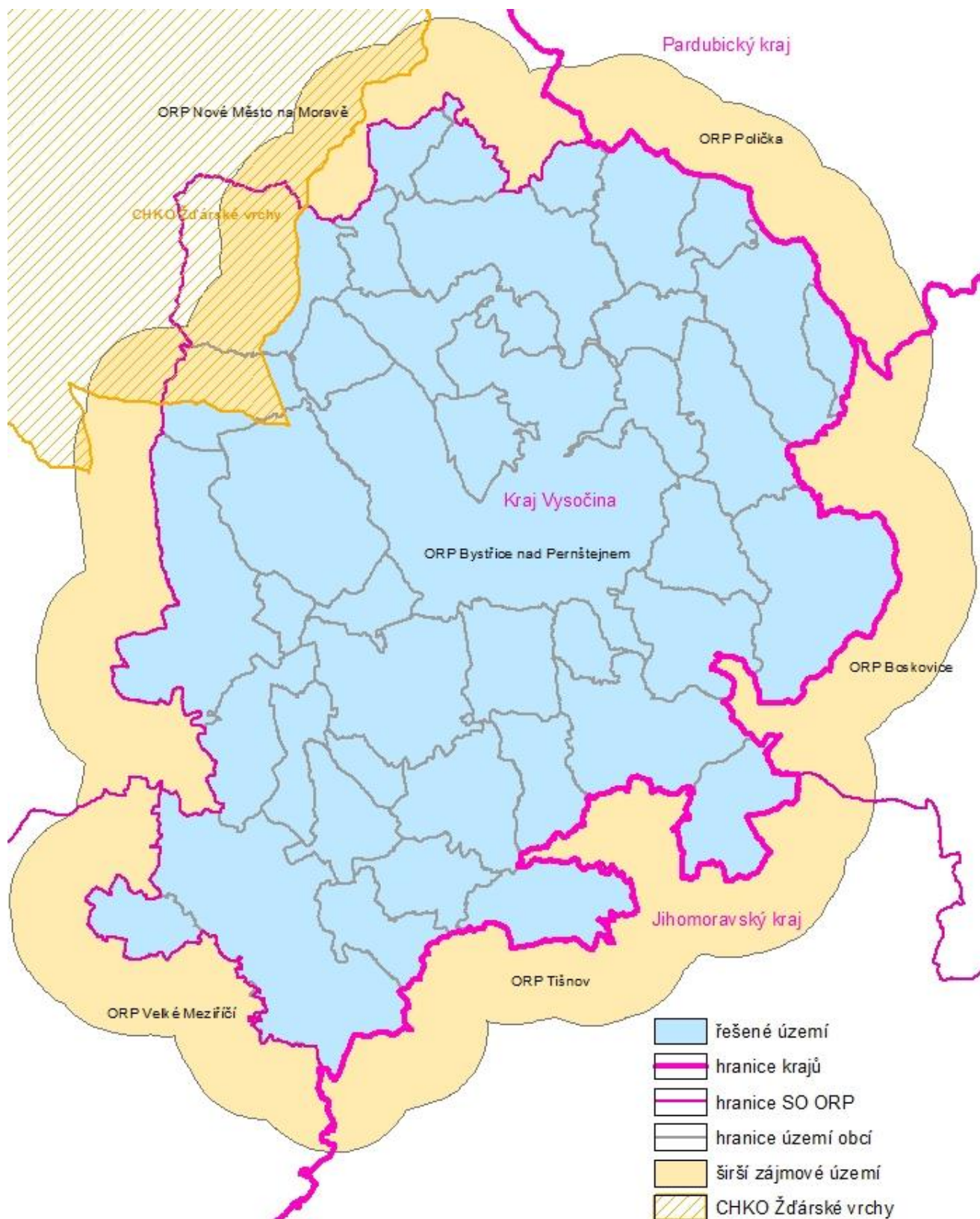
Širší zájmové území vyplývá z vymezení biochor, STG a nutnosti zajistit návaznost na sousední území (viz metodika). Dalším faktorem jsou maximální délky úseků nadregionálních a regionálních biokoridorů i délky místních biokoridorů (viz metodika). Je tedy podstatně větší než řešené území. V příloze této kapitoly je uvedena mapa se znázorněním širšího zájmového území. Je nutné konstatovat, že širší zájmové území zasahuje do dvou sousedních krajů, a to Jihomoravského a Pardubického, a do pěti ORP a CHKO Žďárské vrchy.

V příloze kapitoly je uvedena mapa se znázorněním širšího zájmového území (béžová).

VYMEZENÍ ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ ORP BYSTRICE NAD PERNŠTEJNEM A ŠIRŠÍHO ZÁJMOVÉHO ÚZEMÍ

SPRÁVNÍ ČLENĚNÍ – KRAJE A SOUSEDNÍ ORP

3. Popis a posouzení výchozího stavu lokality

Území ORP Bystřice nad Pernštejnem se nachází v jihovýchodní části Kraje Vysočina a při jeho hranici s Pardubickým a Jihomoravským krajem.

Řešené území je charakteristické harmonií přírodního a kulturního prostředí s významnými prvky kulturně-historických hodnot. Území se vyznačuje jak vysokou kvalitou přírodního prostředí, tak i znaky kvalitního krajinného rázu. Typická je vysoká horizontální členitost, dynamika terénu, strukturovanost ploch a pestrost krajinných formací. Na řešeném území se nachází maloplošná zvláště chráněná území, VKP a značná část území je součástí přírodního parku Svratecká hornatina. Součástí ORP Bystřice nad Pernštejnem je také CHKO Žďárské vrchy (mimo řešené území).

Podle regionálně fytogeografického členění České republiky použitého v Květeně ČSR 1 (Hejný et Slavík 1988) se nachází v okrsku č. 67 – Českomoravská vrchovina, který je součástí Českého mezofytika.

Na území ORP lze vymezit celkem tři bioregiony hercynské podprovincie, a to 1.50 Velkomeziříčský bioregion, 1.51 Sýkořský bioregion a 1.64 Žďárský bioregion.

Východní, severní a jihovýchodní část SO ORP vykazuje vysokou míru zalesnění, zatímco západní a střední část zaujímají rozsáhlé plochy zemědělské půdy. Celkově tvoří zemědělská půda cca 56 % z celkové výměry ORP a lesní pozemky tvoří cca 34 %.

V severní, východní a jihovýchodní části území převažují nižší třídy ochrany ZPF, v ostatních částech půdy I. a III. třídy ochrany ZPF.

Koeficient ekologické stability je zde relativně vysoký, a to vzhledem k převažujícím lesům a trvalým travním porostům. Zemědělské půdy s vysokou produkční schopností jsou v severní a západní části ORP. V západní části s dlouhými táhlými svahy se projevuje vodní eroze.

3.1 Přírodní hodnoty území

V západní části SO ORP Bystřice nad Pernštejnem zasahuje na správní území obcí Lísek, Bystřice nad Pernštejnem (k.ú. Rovné a Divišov) a Rozsochy CHKO Žďárské vrchy. Její výměra činí cca 1 700 ha z plochy ORP a není součástí řešeného území. Převažuje zde III. zóna odstupňované ochrany přírody. Lokality zařazené do I. a II. Zóny CHKO jsou relativně malého rozsahu, a to v rámci lesních i nelesních ploch.

Bylo zde vyhlášeno celkem 17 maloplošných zvláště chráněných území. Jedná se o NPP Švařec, PR Údolí Chlébského potoka, PR Ochoza, PR Vířská skalka, PR Čepičkův vrch a údolí Hodonínky (pouze ochranné pásmo ze zákona - 50 m), PP Svratka, PP Švařec II, PP Nad koupalištěm, PP U Hamrů, PP Kocoury, PP Ostrážka, PP Javorův kopec, PP Nyklovický potok, PP Louky u Polomu, PP Křižník, PP Dědkovo, PP Na Ostrážné, PR Pyšolec.

Významnou přírodní hodnotu tvoří území Natura 2000, a to 7 EVL. Jedná se o EVL CZ0623324 Bobrůvka, EVL CZ0613012 Na Ostrážné, EVL CZ0610005 U Hamrů, EVL CZ0620194 Čepičkův vrch a údolí Hodonínky, EVL CZ0620132 Údolí Chlébského potoka, EVL CZ0612133 Dědkovo a EVL CZ0610056 Švařec.

Bylo zde vyhlášeno 14 památných stromů, skupin a alejí, a to převážně lip malolistých a velkolistých, buk, javor klen, dub a také tis. Na území ORP jsou vyhlášeny a v evidenci Agentury ochrany přírody a krajiny vedeny tyto památné stromy: PS Lípa ve Zvoli, PS Humpolíčkova lípa (Kovářová), PS Tři lípy velkolisté v Ujčově, PS Lípy srdčité (Lískovec), PS Šindelkovy lípy (Sejrek), PS Buk u Býšovce, PS Tis červený v Dolní Rozsíčce, PS Navrátilova lípa (Vír), PS Valnerova lípa (Vír), PS Javor klen v trati V Lísku (Střítež) a PS Prosetínský dub.

Jsou zde registrováno pět VKP, a to VKP Údolí Janovického potoka, VKP Lísecké prameniště, VKP Pod Vrchy, VKP Kamenice a VKP Nad Chudobovým mlýnem.

Přírodní park Svratecká hornatina zahrnuje východní a jihovýchodní část území. Celková rozloha je podle Nařízení Okresního úřadu ve Žďáře nad Sázavou č. 5/95, kterým se zřizuje PP Svratecká hornatina, 251 km². Přírodní park na území ORP BnP má rozlohu cca 100,7 km² a byl vyhlášen v roce 1995.

Lokality výskytu zvláště chráněných druhů, biotopové a evidované lokality se zvýšenou přírodní a ekologickou hodnotou, které byly zjištěny AOPK v rámci mapování biotopů ČR, jsou vymezeny na území obcí Prosetín, Štěpánov nad Svratkou, Ujčov, Sejřek, Střítež, Strážek, Rožná, Zvole, Velké Janovice, Lísek, Dalečín, Sulkovec, Věstín a Bystřice nad Pernštejnem. Tuto vrstvu spravuje AOPK ČR a pro potřeby zpracování plánu ÚSES ji předá zpracovateli.

Na řešeném území převažují plochy stabilních krajinných formací s vyšším koeficientem ekologické stability a také s vyšší biodiverzitou. Krajina je pestrá a členitá s dostatkem ploch s přírodním potenciálem (lesy, vody, remízy, liniové krajinné prvky). Lesy mají relativně vysoký podíl přirozených druhů dřevin.

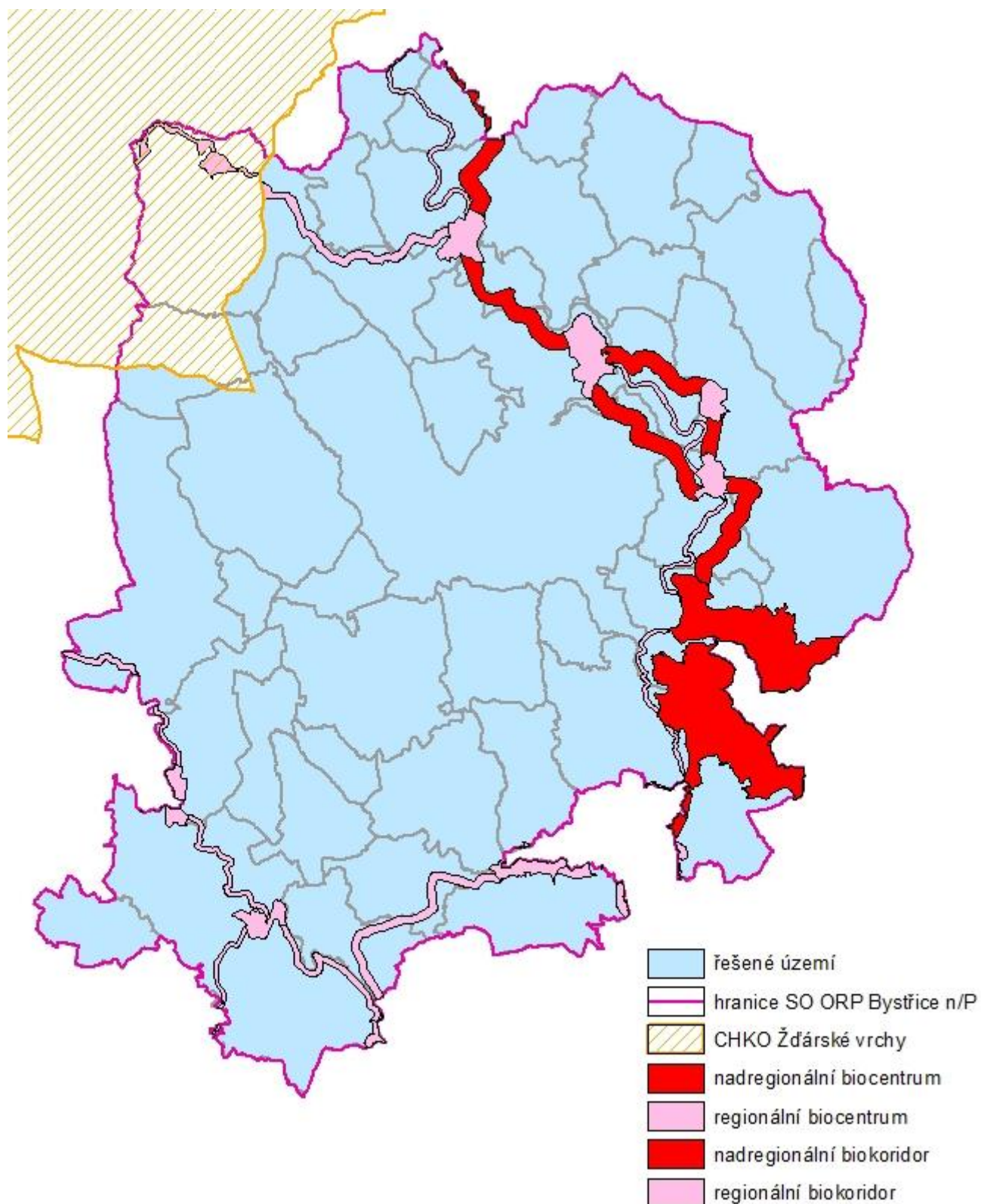
3.2 Územní systém ekologické stability

Na řešeném území byl v ZÚR Kraje Vysočina vymezen nadregionální i regionální ÚSES. Regionální a nadregionální územní systém ekologické stability je zastoupen nadregionálními a regionálními biocentry a biokoridory. Koordinace vymezení byla na regionální úrovni provedena v rámci zpracování konceptu Velkého územního celku Kraje Vysočina. Regionální a nadregionální skladebné části ÚSES jsou pak schváleny v rámci veřejně prospěšných opatření Zásad územního rozvoje kraje Vysočina. Regionální ÚSES navazuje na NR ÚSES. Schéma NR a R ÚSES dle ZÚR Kraje Vysočina je v příloze této kapitoly.

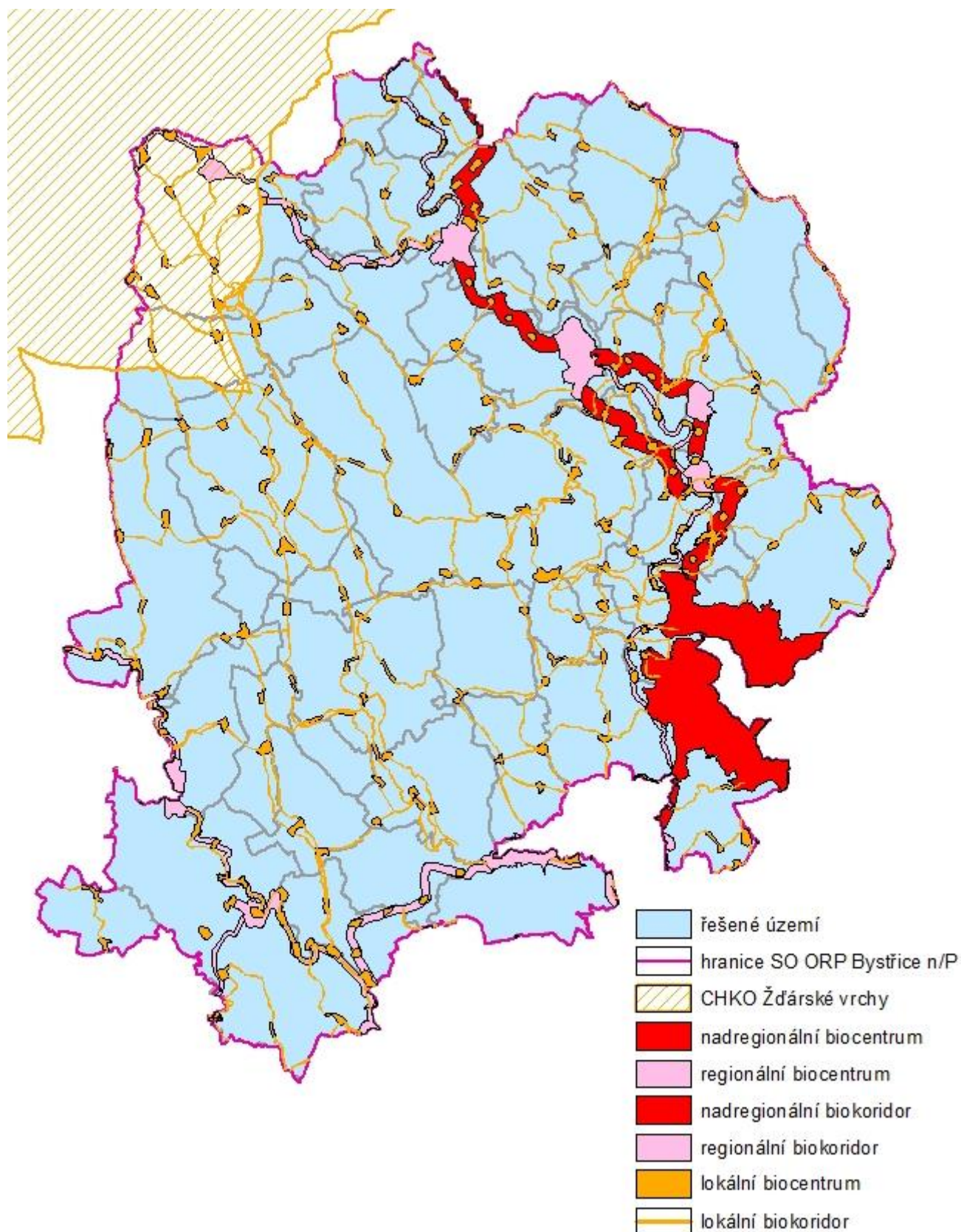
Lokální (místní) ÚSES byl převzat z ÚAP Bystřice nad Pernštejnem (2020) a jeho schématické znázornění je na mapce v příloze.

Základní větve místního územního systému ekologické stability jsou pravděpodobně vymezeny okresním generelem ÚSES pro okres Žďár nad Sázavou (Ageris, 2002). Tato dokumentace je zpracována v měřítku 1 : 10 000. Je zřejmé, že tato generelová podoba místního ÚSES byla převzata do ÚAP bez dalších úprav. Vymezení ÚSES nebylo v dalších letech aktualizováno podle vydaných územních plánů obcí. A tedy závazná podoba plánu ÚSES pro řešené území není k dispozici.

SCHEMA VYMEZENÍ NADREGIONÁLNÍHO A REGIONÁLNÍHO ÚSES (dle ZÚR)

MÍSTNÍ, REGIONÁLNÍ A NADREGIONÁLNÍ ÚSES DLE ÚAP 2010

4. Popis a analýza výchozího stavu, cíle projektu

4.1 Analýza výchozího stavu vymezení ÚSES

Analýzu výchozího stavu vymezení skladebných částí všech hierarchických úrovní ÚSES zpracovala Ing. L. Bínová, CSc., a to na základě rozboru ÚAP obcí, ZÚR Kraje Vysočina a disponibilních podkladů OŽP.

Výsledky analýzy lze shrnout do těchto bodů

- vymezení místního ÚSES bylo přebíráno ze schématických generelů, plány ÚSES se pro řešené území zpracovávaly pouze na části území
- ÚSES nebyl od roku 2002 aktualizován podle vydaných územních plánů a v ÚAP není zakreslen na výkrese Limitů využití území
- závazné vymezení místního ÚSES (ÚSES ve vydaných ÚP) není zakresleno v žádné dokumentaci pro území ORP Bystřice nad Pernštejnem a OŽP tedy nemá odborný podklad ke své správní činnosti
- z výše uvedených důvodů nelze objektivně hodnotit spojitost místního ÚSES ani dodržení prostorových a funkčních parametrů
- vymezení NR a R ÚSES bylo pouze překresleno ve schématické podobě ze ZÚR Kraje Vysočina
- NR a R ÚSES není upřesněn, do biokoridorů nejsou vložena biocentra, tj. není naplněno kritérium funkčních a prostorových parametrů dle metodiky
- Regionální ÚSES je nespojitý, a to na hranici CHKO Žďárské vrchy s řešeným územím ORP
- nejsou upřesněny hranice bioregionů a biochor, chybí jejich charakteristiky
- na území ORP nejsou vůbec vymezeny STG, jako základní jednotka pro vymezení věcně správného přírodního ÚSES všech hierarchických úrovní
- nejsou dodrženy prostorové a funkční parametry, a to jak délky biokoridorů, tak i velikosti a zejména tvary biocenter
- větve místního ÚSES jsou zčásti trasovány na nivních podmáčených stanovištích, která nejsou pro toto území reprezentativní
- chybí část větve mezofilního přírodního ÚSES, které reprezentují většinu biochor i STG řešeného území, budou vylišeny zcela nově
- nejsou dořešeny návaznosti a prostorové parametry složených nadregionálních i regionálních biokoridorů, které na severní a jižní hranici několikrát překračují hranici ORP a opět se do území vrací
- nejsou dořešeny spojitosti ÚSES na sousedních ORP Jihomoravského a Pardubického kraje i Kraje Vysočina a CHKO Žďárské vrchy
- širší zájmové území je dle metodiky dáno vymezením biochor a STG, které výrazně přesahují řešené území ORP Bystřice nad Pernštejnem
- širší zájmové území, na kterém musí být prověřeny funkční a prostorové parametry NR, R i L ÚSES, je dáno bufferem cca 2,5 km od hranice ORP, to podstatně rozšiřuje řešené území
- zcela chybí digitální forma plánu v GIS
- ÚSES vymezený ve vydaných územních plánech obcí není zakreslen na výkrese Limitů využití území ÚAP obcí

Stávající vymezení ÚSES není v souladu se závaznou Metodikou vymezení ÚSES (MŽP 2017) ani se základními principy a kritérii vymezení ÚSES. Hodnocený ÚSES vykazuje běžné metodické a věcné chyby. Biocentra a biokoridory ve vydaných územních plánech obcí, tj. závazné limity využití území, nejsou dlouhodobě zakreslovány a zohledněny.

4.2 Cíle projektu

Cílem projektu je zpracovat plán ÚSES pro část správního území ORP Bystřice nad Pernštejnem o rozloze 33 093,3 ha, a to dle Metodiky vymezení ÚSES a standardů. Bude zpracováno biogeografické členění, upřesněn NR a R ÚSES a vymezen metodicky správný místní ÚSES. Plán bude projednán s obcemi, Správou CHKO Žďárské vrchy, všemi příslušnými úřady ORP Bystřice nad Pernštejnem i sousedních ORP, krajských úřadů i MŽP ČR.

Cíle projektu lze shrnout do těchto bodů

- upřesnění hranic bioregionů a biochor, vymezení STG
- upřesnění hranic skladebných částí NR a R ÚSES ze ZÚR Kraje Vysočina na základě kritéria reprezentativnosti, funkčních a prostorových parametrů
- vymezení metodicky a věcně správného územního systému ekologické stability pro celé řešené území ORP Bystřice nad Pernštejnem
- dořešení návazností ÚSES na sousední kraje, sousední ORP i CHKO Žďárské vrchy a jejich katastry
- plán ÚSES je základním podkladem pro ÚAP obcí i krajů a ÚPD krajů i obcí
- vytvoření odborného podkladu – oborové dokumentace pro výkon státní správy OŽP
- vytvoření podkladu, který usnadní realizaci skladebných částí ÚSES i získání dotací

5. **Parametry plánu ÚSES dle metodiky a standardu AOPK**

Základní parametry plánu ÚSES ORP Bystřice nad Pernštejnem jsou shrnuty v následujících bodech:

řešené úrovně ÚSES: všechny úrovně tj. nadregionální, regionální a místní (lokální)

řešené území: část správního obvodu obce s rozšířenou působností ORP Bystřice nad Pernštejnem o rozloze 33 093,3 ha, tj. bez CHKO Žďárské vrchy

měřítko zpracování: 1 : 10 000

V plánech místního ÚSES je zpřesňováno vymezení skladebných částí nadregionálního a regionálního ÚSES v souladu s koncepcí obsaženou v plánech nadmístního ÚSES a je stanovena navazující koncepce místního (lokálního) ÚSES zahrnující vymezení jeho jednotlivých skladebných částí. Všechny tři úrovně ÚSES jsou v plánu místního ÚSES řešeny v podrobnosti odpovídající měřítku zpracování, které je odvozeno od hlavního využití. Výsledkem je vymezení funkčně propojené sítě ÚSES zahrnující konkrétní (tj. upřesněná) plošná vymezení jednotlivých biocenter a biokoridorů všech tří hierarchických úrovní ÚSES, případně i plošná či liniová vymezení interakčních prvků.

Z hlediska rozhodujících přírodovědných principů vymezení ÚSES (zejména principu biogeografické reprezentativnosti) by území řešené plánem místního ÚSES mělo být přirozeně vymezeno hranicemi příslušných biogeografických jednotek, tj. hranicemi segmentů jednotlivých typů biochor nebo skupiny sousedících segmentů různých typů biochor. Vymezení reprezentativních lokálních (místních) biocenter, a tedy i reprezentativnost celé místní úrovně ÚSES, lze přitom řešit v úplné podobě jen v rámci všech segmentů určitého typu biochory v konkrétním bioregionu. Stanovení řešených území plánů místního ÚSES podle vymezení typů biochor v bioregionech však nejsou s ohledem na administrativně-správní uspořádání ČR reálně uplatnitelná.

V plánech místního ÚSES je účelné a logické stanovit řešená území jako správní území jednotlivých orgánů ochrany přírody příslušných k vymezení a hodnocení místního ÚSES.

Pokud je řešeným územím celé území, ve kterém vymezování a hodnocení místního ÚSES spadá do kompetence konkrétního orgánu ochrany přírody, lze při dodržení dále popsanych metodických postupů v odpovídající míře zajistit reprezentativnost řešení.

V rámci zpracování plánu místního ÚSES je třeba provést vyhodnocení reprezentativnosti řešení místního ÚSES ve všech typech biochor zasahujících do řešeného území. Území, ke kterému je vztaženo toto vyhodnocení, je v plánu místního ÚSES označováno jako širší zájmové území. Poměr rozsahu širšího zájmového území vůči rozsahu řešenému území je zpravidla tím větší, čím menší je vlastní řešené území.

6. Etapy zpracování plánu ÚSES dle metodiky a standardu AOPK

6.1 Shromáždění podkladů

Cílem etapy je shromáždit veškeré disponibilní mapové i textové podklady, potřebné pro rozbor a následný návrh.

Přehled základních podkladů

- soubor mapových a textových údajů o příslušných biogeografických jednotkách, tj. bioregionech, typech biochor a skupinách typů geobiocénů zasahujících do řešeného území;
- soubor mapových a textových údajů o skladebných částech všech úrovní ÚSES, vymezených v různých typech oborových dokumentací, v územně analytických podkladech, v územně plánovací dokumentaci a v pozemkových úpravách;
- soubor mapových a textových údajů o přírodních hodnotách území - o zvláště chráněných územích, evropsky významných lokalitách a ptačích oblastech, významných krajinných prvcích (včetně registrovaných), přírodních parcích, o biotopech, migračně významných územích, výskytu geograficky původních druhů rostlin a živočichů úzce vázaných na konkrétní přírodní či antropogenně podmíněné ekosystémy apod.;
- soubor mapových a textových podkladů o přírodních biotopech (zdroj AOPK);
- soubor mapových a textových údajů o lesních typech a bonitovaných půdně ekologických jednotkách (BPEJ);
- soubor mapových a textových údajů o záměrech územního plánování, obsažených zejména v platné územně plánovací dokumentaci krajů i obcí a v aktuálních územně plánovacích podkladech (územně analytických podkladech krajů a obcí, případně územních studiích).

Zdroji uvedených podkladů jsou především orgány ochrany přírody, Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, orgány územního plánování a jimi provozované či spravované mapové servery.

Soubor údajů o biogeografických jednotkách

Údaje o bioregionech, typech biochor a skupinách typů geobiocénů zasahujících do řešeného území jsou podstatné jednak pro analýzu naplnění dvou základních přírodovědných principů vymezování ÚSES (tj. principu biogeografické reprezentativnosti a principu funkčních vazeb ekosystémů) v podkladových řešeních ÚSES, jednak pro vlastní návrh koncepce místního ÚSES.

Lze je čerpat z různých zdrojů: vymezení bioregionů a typů biochor je součástí dat ÚAP, textové údaje jsou obsaženy v publikaci Biogeografické členění ČR II. díl (CULEK a kol. 2005). Složitější situace je v případě údajů o skupinách typů geobiocénů (STG). Jejich vymezení je zpravidla součástí původních generelů a plánů ÚSES pořízených v 90. letech 20. století. Jde však v řadě případů o vymezení s velmi nízkou vypovídací hodnotou, často nepřesná

až zcela zavádějící. Příčinou byl zpravidla čistě mechanický přístup k používání převodních klíčů pro určení STG, bez znalosti reálné situace v území (komplexu klimatických, geologických a půdních podmínek). Jako primární podklad pro vymezení STG v řešeném území lze v současnosti doporučit charakteristiky typů biochor obsažené v publikaci Biogeografické členění ČR II. díl (CULEK a kol. 2005). Údaje o biogeografických jednotkách je potřeba shromáždit pro širší zájmové území.

Soubor údajů o skladebných částech ÚSES

Znalost dosavadních vymezení skladebných částí USES (zdrojových, resp. podkladových řešení ÚSES) je nezbytná k posouzení jejich použitelnosti pro návrh plánu místního ÚSES, a to jak z hlediska koncepčního, tak i z hlediska způsobu a přesnosti vymezení. Kromě vymezení ÚSES v rámci řešeného území je třeba shromáždit i údaje o vymezení ÚSES v navazujících územích. Rozsah navazujících území, pro která je třeba shromáždit podkladová vymezení ÚSES, je třeba stanovit tak, aby bylo možné provést úplnou analýzu výchozí situace koncepce a vymezení místního ÚSES pro konkrétní řešené území.

Soubor údajů o přírodních hodnotách území

Údaje o přírodních hodnotách území slouží především k uplatnění principu zohlednění aktuálního stavu přírody a krajiny. Smyslem je zajistit veškeré dostupné údaje o přírodních hodnotách území, které mohou nějakým způsobem ovlivnit koncepci řešení a vymezení jednotlivých skladebných částí ÚSES. Důležité jsou v této souvislosti především údaje o vymezení lokalit se stávajícími přírodními hodnotami, jejich předmětu ochrany a managementu. Dalším důležitým podkladem je mapování biotopů AOPK a lokality zvláště chráněných druhů.

Soubor údajů o záměrech územního plánování

Údaje o záměrech územního plánování slouží především k uplatnění principu zohlednění jiných limitů a zájmů v krajině. Smyslem je především zjistit veškeré známé záměry územního plánování, které mohou ovlivnit jak koncepci řešení ÚSES, tak i vymezení jednotlivých skladebných částí ÚSES. K typickým příkladům takových záměrů územního plánování patří zastavitelné plochy obsažené v platné územně plánovací dokumentaci, či dlouhodobé výhledové záměry staveb dopravní či technické infrastruktury.

6.2 Rozborová etapa zpracování plánu (analýza)

Cílem rozborů je vyhodnotit shromážděné mapové a textové podklady z pohledu jejich využitelnosti pro návrh plánu ÚSES.

Výsledky rozborů obsahují

- vyhodnocení reprezentativnosti vymezení biocenter ve vztahu k biogeografickému členění;
- vyhodnocení migračních tras a přírodních bariér;
- vyhodnocení vhodnosti trasování biokoridorů a větví místního ÚSES;
- vyhodnocení aktuálního stavu přírody a krajiny se zohledněním mapování biotopů;
- vyhodnocení vhodnosti území s přírodními hodnotami pro skladebné části přírodního ÚSES nebo antropogenně podmíněného místního ÚSES a unikátních lokálních biocenter;
- vyhodnocení zjištěných problémů a případných nedostatků a chyb.

Vyhodnocení reprezentativnosti vymezení biocenter

Základem pro vyhodnocení reprezentativnosti vymezení biocenter je analýza biogeografického členění na úrovni typů biochor a skupin typů geobiocénů v rámci řešeného území a analýza vymezení biocenter ve shromážděných podkladech vycházející z poznatků

o tom, které z uvedených biogeografických jednotek se nacházejí v řešeném území kompletně a které jen svou dílčí částí. U těch jednotek, které jsou v řešeném území zastoupeny jen dílčí částí, je třeba znát, jak velkou částí (poměrně) jsou v řešeném území zastoupeny.

Pro vylišení STG řešeného území je žádoucí využívat kombinaci údajů z různých podkladů. K základním podkladům patří charakteristiky typů biochor obsažené v publikaci Biogeografické členění ČR II. díl (CULEK a kol. 2005), obsahující přehled zastoupených STG v jednotlivých typech biochor. Tento přehled je důležitý zejména pro správné stanovení vegetačních stupňů při vylišování STG a pro kontrolu správnosti určení ekologických řad. K nejdůležitějším podkladům pro zakres konkrétních STG (nebo jejich agregací) patří zejména vymezení a charakteristiky BPEJ (na zemědělské půdě) a vymezení a charakteristiky lesních typů či souborů lesních typů (v lese). Převodní klíče BPEJ na ekologické řady (trofickou a hydrickou) a souborů lesních typů na STG jsou uvedeny v Přílohách č. 7 a 8 metodiky. Jako významné podpůrné podklady mohou dále sloužit např. geologické mapy, Základní mapa ČR 1 : 10 000, případně zjištění vyplývající z vlastních terénních průzkumů.

Při analýze vymezení biocenter ve shromážděných podkladech je žádoucí posoudit a rozlišit relevanci jednotlivých zdrojových (podkladových) vymezení. Za relevantní vymezení je třeba vždy považovat vymezení v platné územně plánovací dokumentaci, doplněná o návrh vymezení v aktuálně rozpracované ÚPD. U dalších podkladových řešení může být situace značně variabilní a je třeba při jejich posuzování uplatňovat individuální přístup. Do skupiny významných neopomenutelných zdrojů patří dokumentace pozemkových úprav (zejména komplexních, ale někdy i jednoduchých). V nich obsažená vymezení ÚSES mohou mít velmi proměnlivou podobu, od vymezení zcela formálních (neurčitých) až po jednoznačná parcelní vymezení skladebných částí ÚSES (nebo jejich dílčích segmentů). Z ostatních podkladů jsou zásadní plány nadmístního ÚSES zpracované podle této metodiky, event. předchozí plán místního ÚSES, nebo plány místního ÚSES zpracované pro dílčí části řešeného území. Míru využitelnosti vymezení biocenter ve starších plánech či generelech ÚSES nelze paušalizovat.

Při hodnocení reprezentativnosti vymezení biocenter ve vztahu k biogeografickému členění je třeba uplatnit princip biogeografické reprezentativnosti. Vyhodnocením se rozumí v první řadě zjištění, pro které skupiny typů geobiocénů, jejichž segmenty se nacházejí v řešeném území nebo do něho alespoň částečně zasahují, jsou vymezena reprezentativní lokální (místní) biocentra. Je třeba mít na paměti, že reprezentativní lokální (místní) biocentra nemusí být nutně vymezena přímo v řešeném území, ale mohou se nacházet v segmentech příslušných STG mimo řešené území, v širším zájmovém území. Následně zbývá určit, pro které STG je třeba reprezentativní lokální (místní) biocentra nově vymezit a zda jsou biogeografické podmínky pro jejich vymezení vhodnější spíše v řešeném území nebo mimo ně (v širším zájmovém území).

Vyhodnocení migračních tras a přírodních bariér

Vyhodnocením migračních tras a přírodních bariér se rozumí vyhodnocení přirozené migrační prostupnosti území. Hlavním nástrojem pro toto vyhodnocení je určení příbuznosti vzájemně sousedících segmentů STG pomocí jejich agregací popsaných v kapitole 8.3 Specifické přístupy k vymezování místního ÚSES metodiky. Následně je třeba analyzovat trasy a vymezení lokálních (místních) biokoridorů a trasy celých větví místního ÚSES z relevantních zdrojových (podkladových) řešení ÚSES z pohledu přirozené migrační prostupnosti území.

Součástí analýzy musí být především zjištění, u kterých biokoridorů a větví ÚSES jejich trasování a vymezení odpovídá dostatečně přirozeným migračním trasám a u kterých nikoliv. Rovněž je důležité zjištění, kde trasy biokoridorů a větví ÚSES překonávají výrazné přírodní bariéry a nakolik jsou konkrétní přechody přes přírodní bariéry nutné (zda se jim nelze vyhnout modálními trasami).

Vyhodnocení aktuálního stavu přírody a krajiny

Vyhodnocení aktuálního stavu přírody a krajiny slouží k jeho následnému zohlednění v etapě návrhu. Podrobnost vyhodnocení odpovídá míře podrobnosti a přesnosti vymezení ÚSES v plánu místního ÚSES. Každý zjištěný údaj, který může napomoci k přesnější lokalizaci a přesnějšímu vymezení ploch biocenter a biokoridorů, má svůj přínos.

Vyhodnocení vhodnosti území s přírodními hodnotami pro ÚSES

Vyhodnocením vhodnosti území s přírodními hodnotami pro skladebné části ÚSES se rozumí především porovnání jejich aktuálního stavu a předmětů ochrany či sledovaných hodnot s požadovanými (stanovenými) cílovými ekosystémy přírodního ÚSES. Smyslem tohoto porovnání je v první řadě zabránit, resp. předejít možnému střetu zájmů, kdy na jedné straně stojí ochrana stávajících přírodních hodnot a na druhé straně stanovení cílových ekosystémů ÚSES (např. vymezení lesního biocentra v plochách s chráněnými či vzácnými stepními či lučními druhy).

Výsledkem by mělo být rámcové zjištění, která území se známými identifikovanými stávajícími přírodními hodnotami jsou potenciálně vhodná pro vymezení skladebných částí přírodního ÚSES a která území jsou případně vhodná pro vymezení skladebných částí antropogenně podmíněného ÚSES.

Vyhodnocení potřeby vymezení větví antropogenně podmíněného ÚSES a unikátních biocenter

Pro vyhodnocení potřeby vymezení větví antropogenně podmíněného místního ÚSES a unikátních lokálních (místních) biocenter je třeba postupovat v souladu s příslušnými pasážemi kapitoly 8.3 Specifické přístupy k vymezování místního ÚSES. Důležitým podkladem pro toto vyhodnocení jsou předcházející vyhodnocení aktuálního stavu krajiny a vhodnosti území s přírodními hodnotami pro skladebné části ÚSES (viz výše). Vyhodnocení slouží ke stanovení, které typy větví antropogenně podmíněného místního (lokálního) ÚSES je potenciálně vhodné, případně přímo žádoucí v řešeném území (a v kterých jeho částech) vymezit, a jsou-li v řešeném území zastoupeny unikátní ekosystémy opravňující k vymezení unikátních lokálních (místních) biocenter.

Vyhodnocení zjištěných problémů a případných nedostatků a chyb

Ve vyhodnocení zjištěných chyb, nedostatků a problémů je třeba kromě skutečností zjištěných v rámci výše popsaných vyhodnocení dále zjistit a vyhodnotit především tyto skutečnosti:

- 1) nesoulad zdrojových (podkladových) vymezení zejména s ohledem na návaznost trasování biokoridorů a vymezení biocenter uvnitř řešeného území i na jeho hranicích;
- 2) nedostatky spočívající v nedostatečně uplatněném principu přiměřených prostorových nároků (zejména nedostatečná výměra a nevhodný tvar biocenter a překročení maximální délky biokoridorů či dílčích úseků biokoridorů);
- 3) územní střety relevantních podkladových vymezení ÚSES s jinými potřebami a zájmy v území vyplývajícími jak z aktuálního stavu krajiny, tak i ze záměrů územního plánování (s rozlišením závažnosti střetů).

6.3 Návrhová etapa zpracování plánu

Cílem návrhu je stanovit koncepci řešení místního ÚSES a vymezit jednotlivé skladebné části ÚSES všech hierarchických úrovní. Při návrhu je třeba odpovídajícím způsobem uplatnit všechny základní principy vymezování ÚSES popsané v kapitole 6 metodiky a zároveň zohlednit specifické přístupy k vymezování všech úrovní ÚSES popsané v kapitole 8 metodiky.

Výsledky návrhové etapy

- zpřesněné vymezení skladebných částí nadregionálního a regionálního ÚSES;
- vymezení skladebných částí přírodního i antropogenního místního (lokálního) ÚSES;
- popis a odůvodnění koncepce řešení místního (lokálního) ÚSES;
- popis všech vymezených skladebných částí ÚSES.

Zpřesněné vymezení skladebných částí nadregionálního a regionálního ÚSES

V rámci zpracování plánů místního ÚSES se upřesňuje vymezení skladebných částí nadregionálního i regionálního ÚSES obsažených v plánech nadmístního ÚSES, resp. zásadách územního rozvoje, případně v jiných zdrojových podkladech, není-li plán nadmístního ÚSES dosud zpracován.

Vymezení ploch nadregionálních a regionálních biocenter je zpřesňováno v souladu s funkčními charakteristikami biocenter obsaženými v plánech nadmístního ÚSES, a to uvnitř rámcově vymezené plochy pro vymezení biocentra dle plánu nadmístního ÚSES, resp. zásad územního rozvoje.

Totéž platí pro vymezení nadregionálních a regionálních biokoridorů. Jejich zpřesněné vymezení v plánu místního ÚSES oproti plánu nadmístního ÚSES obsahuje navíc vložená lokální (místní) biocentra. Všechny nadregionální a regionální biokoridory jsou tak v plánu místního ÚSES vymezeny jako soustavy ploch dílčích úseků biokoridoru a vložených biocenter (lokálních a v případě nadregionálních biokoridorů i regionálních). Za určitých, výjimečných, okolností je nezbytné v rámci řešení plánu místního ÚSES část plochy nadregionálního nebo regionálního biocentra či biokoridoru vymezit mimo plochu nebo koridor rámcového vymezení podle plánu nadmístního ÚSES, resp. ZÚR. Takové vymezení obsažené v plánu místního ÚSES je pak podkladem pro aktualizaci plánu nadmístního ÚSES, resp. pro změnu jeho vymezení v ZÚR.

V rámci zpřesnění vymezení nadregionálních či regionálních biokoridorů v plánu místního ÚSES může dojít k takovému prodloužení jejich trasy, že délka některých regionálních biokoridorů překročí maximální přípustnou délku a v případě nadregionálních biokoridorů přípustnou délku úseků oddělených vloženými regionálními biocentry. V takovém případě je podle základního principu přiměřených prostorových nároků nezbytné v plánu místního ÚSES navrhnout vymezení nového (chybějícího) regionálního biocentra v odpovídající poloze. Tento návrh je nezbytné nejpozději při projednání plánu koordinovat s příslušným orgánem ochrany přírody, pokud je odlišný od pořizovatele plánu místního ÚSES. V každém případě je tato skutečnost důvodem pro aktualizaci plánu nadmístního ÚSES, resp. aktualizaci vymezení ÚSES v ZÚR a aktualizaci ÚTP krajů i obcí.

Vymezení přírodního místního ÚSES

Předpokladem pro věcně správné vymezení přírodního místního ÚSES je jeho návaznost na vymezený nadregionální a regionální ÚSES. Přírodní místní ÚSES vychází z nadregionálních a regionálních biocenter nebo z lokálních (místních) biocenter vložených do nadregionálních či regionálních biokoridorů.

Základem vymezení přírodního místního ÚSES je vymezení úplné škály reprezentativních lokálních (místních) biocenter. Funkci reprezentativních lokálních (místních) biocenter přitom mohou plnit i biocentra vložená do nadregionálních a regionálních biokoridorů. Součástí přírodního místního ÚSES mohou být vedle reprezentativních lokálních (místních) biocenter i kontaktní lokální (místní) biocentra, příp. i unikátní přírodní lokální (místní) biocentra. Podrobněji je vymezování reprezentativních, kontaktních a unikátních lokálních (místních) biocenter popsáno v metodice, a to v kapitole 8.3 Specifika vymezování místního ÚSES.

Kromě reprezentativních a kontaktních lokálních (místních) biocenter jsou součástí přírodního místního ÚSES lokální (místní) biokoridory, zajišťující propojení soustavy

reprezentativních a kontaktních lokálních (místních) biocenter. Lokální (místní) biokoridory je žádoucí trasovat a vymezovat přednostně jako modální biokoridory tak, aby vznikaly funkčně ucelené větve místního ÚSES (podrobněji viz metodika).

Vymezení antropogenně podmíněného místního ÚSES

Přírodní místní ÚSES může být doplněn o větve antropogenně podmíněného místního ÚSES. Základní pravidla pro vymezování antropogenně podmíněného místního ÚSES jsou shrnuta v metodice. Vymezení tohoto ÚSES v připravovaném plánu nepředpokládáme.

Vymezení interakčních prvků

Vzhledem ke skutečnosti, že k interakčním prvkům nejsou vztaženy žádné limitující funkční hodnoty, lze k jejich vymezování v plánech místního ÚSES přistupovat různě – od vymezení velmi husté soustavy přesně lokalizovaných, liniově i plošně vymezených interakčních prvků až po obecné stanovení podmínek pro umísťování interakčních prvků v krajině. V každém případě však má vymezení interakčních prvků v plánech místního ÚSES pouze doporučující (tj. směrný) charakter. Předpokládáme vymezení interakčních prvků výhradně na základě konkrétních požadavků obcí při projednávání.

Návaznosti na hranicích řešeného území

V rámci plánu místního ÚSES je důležité zpracovat i funkčně relevantní přesahy mimo řešené území. U biocenter zpravidla postačuje vymezení celého "hraničního" biocentra, u biokoridorů vymezení po nejbližší biocentrum. Může jít přitom o přesahy převzaté ze zdrojových podkladů, nebo nově navržené řešení. Návaznosti budou řešeny s Pardubickým a Jiho­moravským krajem a všemi sousedními ORP v rámci krajů a také s MŽP a CHKO Žďárské vrchy.

Popis koncepce řešení a její odůvodnění

Popis koncepce řešení a její odůvodnění musí v první řadě obsahovat popis, jakým způsobem jsou v plánu místního ÚSES uplatněny jednotlivé základní principy vymezování ÚSES a jak se do řešení promítají specifické přístupy k vymezování nadregionálního, regionálního a místního ÚSES.

Zvláště důležitý je popis a odůvodnění změn vymezení, resp. koncepce řešení oproti podkladovým řešením ÚSES a popis a odůvodnění případných návrhů nových návazností za hranicemi řešeného území.

Z popisu musí být zřejmé, co je součástí základní sítě přírodního ÚSES a jaká část řešení patří antropogenně podmíněnému ÚSES. Důležité je také popsat, zda má nějaká část řešení pouze směrný charakter (tj. zda je pominutelná, aniž by došlo k porušení základních principů vymezování ÚSES). Uvádí se také případné varianty řešení.

Popis vymezených skladebných částí ÚSES

Z popisu všech vymezených skladebných částí ÚSES musí být zřejmé, jakou funkci každá skladebná část v systému plní.

U biocenter patří k podstatným funkčním charakteristikám zejména typ biocentra (reprezentativní, kontaktní, unikátní či antropogenně podmíněné biocentrum) a funkční parametry (požadované cílové ekosystémy ve vazbě na odpovídající ekotopy, minimální velikost biocentra). U reprezentativních biocenter je nadto třeba uvést, jakou biogeografickou jednotku reprezentují. U regionálních a lokálních (místních) biocenter patří též k důležitým informacím, zda jde o biocentra vložena do nadregionálních či regionálních biokoridorů.

U nadregionálních biokoridorů patří k zásadním funkčním charakteristikám především informace o jejich typu, funkčních parametrech (požadované cílové ekosystémy ve vazbě na odpovídající ekotopy, minimální šířka) a o regionálních a lokálních (místních) biocentrech vložených do jejich tras.

U regionálních biokoridorů patří k nejdůležitějším funkčním charakteristikám typ biokoridoru (přírodní nebo antropogenně podmíněný, modální nebo kontrastní), funkční parametry (požadované cílové ekosystémy ve vazbě na odpovídající ekotopy, maximální délka a minimální šířka) a informace o lokálních (místních) biocentrech vložených do jejich tras.

U lokálních (místních) biokoridorů patří k základním funkčním charakteristikám typ biokoridoru (přírodní nebo antropogenně podmíněný, modální nebo kontrastní) a funkční parametry (požadované cílové ekosystémy ve vazbě na odpovídající ekotopy, maximální délka a minimální šířka).

U všech vymezených skladebných částí nadregionálního a regionálního ÚSES je navíc žádoucí uvést jejich vztah k jednoznačně identifikovaným zdrojovým (podkladovým) řešením, tj. zda jde o vymezení převzatá, upravená či o zcela nově vymezené skladebné části ÚSES.

7. Výstupy plánu ÚSES

Plán ÚSES obsahuje textovou část, tabulkovou část, výkresovou (mapovou) část a informační část (GIS).

7.1 Textová část plánu

V textové části jsou popsány základní identifikační údaje zadavatele a zpracovatele, charakterizováno řešené území a jeho přírodní podmínky i aktuální stav ekosystémů, biogeografické členění a koncepce územního systému ekologické stability.

Textová část obsahuje také vyhodnocení dosud vymezeného závazného ÚSES v ÚPD a návrhy na jeho úpravy. Rámcově jsou stanoveny podmínky pro využití ploch biocenter a biokoridorů.

Textová část obsahuje tyto základní kapitoly

Základní identifikační a jiné údaje

Definice, význam a obsah plánu

Seznam použitých zkratk

Seznam použitých podkladů

Použité grafické a mapové podklady, použitá ÚPD, ÚAP a KPÚ

Použitá literatura a zdroje

Vymezení a popis řešeného území a širšího zájmového území

Řešené území je dáno hranicemi katastrů. Širší zájmové území je vždy větší a vychází z biogeografických jednotek, tj. bioregionů a typů biochor.

Aktuální seznam katastrů, stav a využití krajiny

Charakteristika přírodních podmínek řešeného území

Stručná charakteristika obsahuje jen to, co není v popisu biochor

Reliéf a podloží, půdy, klima, biota

Zvláště chráněná území dle zákona 114/1992 Sb. (velkoplošná zvláště chráněná území, maloplošná zvláště chráněná území, evropsky významné lokality, ptačí oblasti) včetně předmětu ochrany

Významné krajinné prvky ze zákona a registrované

Přírodní biotopy (AOPK)

Biogeografické členění území

Popis vymezení podprovincií, biogeografických regionů a typů biochor v širším zájmovém území

Charakteristika typů biochor zájmového území

Charakteristika skupin typů geobiocénů řešeného území

Charakteristika rozmanitosti potenciálních ekosystémů

Rozmanitost potenciálních ekosystémů vychází z biogeografických jednotek, a to typů biochor a STG.

Vyhodnocení přirozených i antropogenních bariér a prověření migračních koridorů

Vztah biogeografických jednotek k územnímu systému ekologické stability

Bioregiony a nadregionální ÚSES řešeného území

Typy biochor a regionální ÚSES řešeného území

STG a lokální ÚSES řešeného území

Vyhodnocení vymezení ÚSES v ÚPD, KPÚ

Přehled ÚPD a KPÚ pro zájmové území, hodnocení stavu vymezení ÚSES k určitému datu

Popis koncepce územního systému ekologické stability a její odůvodnění

Popis koncepce nadregionálního ÚSES v zájmovém území

Popis koncepce regionálního ÚSES v zájmovém území

Popis koncepce místního (lokálního) ÚSES v zájmovém území

Popis vymezených skladebných částí ÚSES

Minimální prostorové a funkční parametry biocenter a biokoridorů

Limitující velikosti biocenter pro konkrétní území

Limitující šířky biokoridorů pro konkrétní území

Limitující délky biokoridorů pro konkrétní území

Stanovení podmínek pro využití ploch biocenter a biokoridorů v ÚPD

Podmínky pro využití ploch biocenter

Podmínky pro využití ploch biokoridorů

Záměry na změny a aktualizaci ÚSES v ÚAP, ZÚR a ÚP včetně odůvodnění

Popis informačního systému o ÚSES

Popis datové struktury

Popis grafických vrstev

7.2 Tabulková část plánu

V tabulkové části jsou podrobně charakterizovány jednotlivé skladebné části ÚSES, vymezené v Plánu ÚSES.

Tabulky s charakteristikami skladebných částí ÚSES (biocenter, biokoridorů a interakčních prvků) doporučujeme zpracovat pro jednotlivá katastrální území. Tabulky jsou řazeny podle názvů katastrálních území, a to v abecedním pořadí.

V tabulce se uvádí charakteristiky skladebných částí v tomto pořadí

1. nadregionální biocentra, regionální biocentra, místní biocentra
2. nadregionální biokoridory, regionální biokoridory, místní biokoridory
3. interakční prvky

Základní obsah tabulek vychází z kapitoly týkající se návrhové části plánu ÚSES, a to z části „Popis vymezených skladebných částí ÚSES“. Konkrétní detailní obsah tabulek bude specifikován v rámci projednávání plánu a autorského dozoru.

7.3 Mapová (výkresová) část plánu

Koncepční výkresy se zpracovávají nad základní mapou 1 : 10 000. Při tisku je ale možné použít i ortofotosnímky nebo i katastrální mapu. Skladebné části je vhodné upřesnit do katastrální mapy. Měřítko pro tisk se stanoví individuálně dle druhu výkresu a velikosti řešeného území.

Doporučené jsou tyto výkresy

- Biogeografické členění, rozmanitost potenciálních ekosystémů
- Koncepce ÚSES, tj. rozlišení hydrofilních a mezofilních větví
- Návrh územního systému ekologické stability všech hierarchických úrovní
- Srovnání stavu vymezení ÚSES a návrhu vymezení ÚSES, vyznačení změn

8. **Projednání a oponentura plánu ÚSES**

8.1 Projednání plánu ÚSES

Způsob projednání plánu ÚSES musí odpovídat příslušným legislativním předpisům a kompetencím. Podrobnosti stanoví metodický pokyn Ministerstva životního prostředí. Součástí projednání může být i pořízení odborné oponentury návrhu plánu místního ÚSES.

Plán ÚSES bude ve fázi konceptu projednáván se všemi OŽP a OÚP Kraje Vysočina, Jihomoravského i Pardubického kraje a OŽP i OÚP Bystřice nad Pernštejnem a všech sousedních ORP. Na území ORP Bystřice nad Pernštejnem zasahuje také nadregionální ÚSES, který bude projednán s MŽP ČR. Správní území ORP Bystřice nad Pernštejnem sousedí s obvody Pardubického kraje, a to ORP Polička a také s obvody Jihomoravského kraje, a to ORP Tišnov a ORP Boskovice. V Kraji Vysočina pak sousedí s ORP Velké Meziříčí, ORP Nové Město na Moravě a s CHKO Žďárské vrchy.

Upravený koncept pak bude projednán se všemi 39 obcemi na území ORP Bystřice nad Pernštejnem a CHKO Žďárské vrchy. Na území CHKO Žďárské vrchy nemá OŽP Bystřice nad Pernštejnem žádné kompetence a není pro toto území oprávněn pořizovat plán ÚSES.

8.2 Oponentura plánu ÚSES

Vymezování ÚSES je po odborné stránce náročná činnost, která vyžaduje značnou sumu znalostí z krajinné ekologie, biogeografie, botaniky i z dalších přírodovědných oborů, popřípadě i znalostí z oblasti územního plánování, zemědělství, lesnictví. Proto plány ÚSES mohou zpracovávat pouze odborně připravení autorizovaní projektanti ÚSES ČKA. U orgánů ochrany přírody nelze očekávat obdobnou kvalifikaci, a proto ve vyhlášce 395/1992 Sb. je zakotvena možnost posouzení plánu ÚSES přízvaným odborníkem.

Oponentury, tj. posouzení věcné správnosti vymezení ÚSES jinou odborně způsobilou osobou, jsou zárukou alespoň průměrné kvality plánu ÚSES zpracované podle Metodiky vymezování ÚSES a standardů.

Oponentura bude zaměřena na tyto části plánu ÚSES:

- správné vymezení bioregionů, typů biochor a STG
- správné upřesnění skladebných částí nadregionálního a regionálního ÚSES v souladu s plánem NR, R ÚSES

- vymezení složených nadregionálních a regionálních biokoridorů včetně všech vložených biocenter
- respektování principu rozmanitosti potencionálních ekosystémů, principu prostorových vazeb potencionálních ekosystémů a dodržení limitujících parametrů, spojitosti ÚSES
- dodržení návaznosti ÚSES na sousedních územích

Oponenturu bude zajišťovat v rámci autorského dozoru Ing. Ludmila Bínová, CSc., která je spoluautorskou Metodiky vymezování ÚSES (2017).

9. Harmonogram zpracování plánu ÚSES

Harmonogram vychází z předpokládaného data zahájení projektu 1.1.2025 a dokončení plánu k 31.7.2026. Projednávání s příslušnými orgány ochrany přírody a územního plánování předpokládáme ve fázi konceptu návrhu vymezení ÚSES. Projednávání s orgány ochrany přírody a územního plánování ORP Bystřice nad Pernštejnem bude průběžné ve všech etapách. Nezbytná je spolupráce se správou CHKO.

Projednání oborové dokumentace - plánu ÚSES s odbory územního plánování ORP i krajů se řídí stavebním zákonem a jeho prováděcími vyhláškami v platném znění.

Harmonogram zpracování plánu ÚSES

Etapu zpracování	Termíny
Shromáždění podkladů	31.4.2025
Rozborová etapa (analýza)	31.7.2025
Zpracování biogeografického členění a koncept věcně správného vymezení ÚSES (koncepce)	31.9.2025
Projednání konceptu vymezení NR a R ÚSES s orgány ochrany přírody KÚ, CHKO a MŽP	30.10.2025
Projednání konceptu vymezení místního ÚSES s orgány ochrany přírody a územního plánování sousedních ORP, CHKO - návaznosti	30.10.2025
Zpracování čistopisu návrhu vymezení ÚSES včetně zapracování připomínek z projednávání – výkresová část	31.1.2026
Projednání návrhu vymezení ÚSES s obcemi ORP, CHKO - případné doplnění interakčních prvků dle jejich návrhů	28.2.2026
Dokončení grafické, textové i tabulkové části plánu ÚSES s obsahem dle metodiky, standardů	31.3.2026
Oponentura a projednání návrhu plánu ÚSES – předpokládají se průběžné konzultace s oponentem	30.4.2026
Dokončení plánu ÚSES (s obsahem dle metodiky a standardu) po oponentuře a jeho zveřejnění	31.7.2026

Oponenturu bude zajišťovat v rámci autorského dozoru Ing. Ludmila Bínová, CSc, a to průběžně v rámci jednotlivých etap.

10. Způsobilé výdaje projektu

Způsobilé výdaje projektu se skládají z přímých realizačních způsobilých výdajů (jednorázová částka dle NOO + DPH podle způsobilosti) a nepřímých nákladů ve výši 7 %. Celkové výdaje (součet) projektu se rovnají součtu jednorázové částky dle NOO včetně DPH, nepřímých nákladů a případných NZV ostatních, které přímo souvisí s cílem projektu.

Výpočet celkových výdajů (částky dotace) vychází z rozlohy řešeného území ORP 33093,3 ha, obec není plátcem DPH.

Výpočet částky dotace

jednorázová částka dle NOO	1 552 291,80
DPH 21 % z jednorázové částky	325 981,28
Nepřímé náklady ve výši 7%	131 479,12
Celkem	2 009 752,20

Způsobilé výdaje projektu včetně DPH činí celkem 2 009 752 Kč.

11. Využití plánu ÚSES

Plán ÚSES (oborová dokumentace) je koncepčním a dlouhodobě platným dokumentem, jehož využití se předpokládá v těchto oblastech:

- základní a nezbytný podklad pro efektivní vykonávání státní správy OŽP
- podklad pro vymezení ÚSES v územních plánech, případně v regulačních plánech
- podklad pro vymezení ÚSES v komplexních i jednoduchých pozemkových úpravách
- podklad pro zohlednění ÚSES v LHP i vodohospodářských dokumentacích
- povinný zdroj údajů územně analytických podkladů obcí i krajů, nezbytný podklad pro jejich aktualizaci
- podklad pro aktualizaci NR a R ÚSES v plánech nadmístního ÚSES i ÚAP krajů
- plán ÚSES může sloužit jako podklad pro získání dotací na realizace biocenter, biokoridorů i interakčních prvků

Ing. Ludmila Bínová, CSc.
autorizovaný projektant ÚSES ČKA
číslo autorizace 1133